C/2025/3214

13.6.2025

**Objava obvestila o odobreni standardni spremembi specifikacije proizvoda za geografsko označbo v skladu s členom 5(4) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2025/27** [1]

(C/2025/3214)

OBVESTILO O ODOBRITVI STANDARDNE SPREMEMBE

**(člen 24 Uredbe (EU) 2024/1143)**

**„Graves“**

**PDO-FR-A1012-AM04 19. marec 2025**

1. **Ime**

„Graves“

2. **Vrsta geografske označbe**

☒ zaščitena označba porekla (ZOP)

☐ zaščitena geografska označba (ZGO)

☐ geografska označba (GO)

3. **Sektor**

☐ kmetijski proizvodi

☒ vina

☐ žgane pijače

4. **Država, ki ji pripada geografsko območje**

Francija

5. **Organ države članice, ki sporoči standardno spremembo**

Syndicat viticole des graves et graves supérieures (vinogradniško združenje za vina „Graves“ in „Graves supérieures“)

6. **Opredelitev kot standardna sprememba**

Francoski organi menijo, da zahtevek izpolnjuje zahteve iz uredb (EU) št. 1308/2013 in (EU) 2024/1143.

Spremembe specifikacije proizvoda so standardne spremembe v skladu z opredelitvijo iz člena 24(4) Uredbe (EU) 2024/1143, tj. niso spremembe na ravni Unije v smislu člena 24(3) navedene uredbe. Natančneje, spremembe:

(a) ne vključujejo spremembe imena ali uporabe imena ali proizvodov ali kategorij proizvodov, označenih z geografsko označbo,

(b) ne pomenijo tveganja izničenja povezave z geografskim območjem iz enotnega dokumenta,

(c) ne vključujejo dodatnih omejitev trženja proizvoda.

[1] Delegirana uredba Komisije (EU) 2025/27 z dne 30. oktobra 2024 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta s pravili o registraciji in zaščiti geografskih označb, zajamčenih tradicionalnih posebnosti in neobveznih navedb kakovosti ter razveljavitvi Delegirane uredbe (EU) št. 664/2014 (UL L, 2025/27, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/27/oj).

7. **Opis odobrenih sprememb**

1. *Vključitev belih vin z ostankom sladkorja*

Vinogradniško združenje želi razveljaviti ZOP „Graves supérieures“ in vina z ostankom sladkorja, ki so trenutno zajeta z navedeno označbo, vključiti v označbo „Graves“. Enotna specifikacija proizvoda trenutno zajema obe označbi.

S to vlogo se iz specifikacije črtajo vsa sklicevanja na ZOP „Graves supérieures“. Zadevna vina se zdaj imenujejo „bela vina z ostankom sladkorja“. Zahteve glede proizvodnje teh vin so nespremenjene. Zahtevek za razveljavitev ZOP „Graves supérieures“, ki ga je pripravila skupina proizvajalcev, bo poslan Evropski komisiji.

Proizvajalci želijo, da bi bili vsi proizvodi z njihovega območja razvrščeni pod eno označbo, da bi bila njihova ponudba bolj usklajena in potrošnikom zlahka razumljiva. V zvezi z zahtevami glede proizvodnje suhega belega vina in rdečega vina z označbo „Graves“ ni sprememb.

V skladu z Uredbo (EU) št. 1308/2013 belo vino z ostankom sladkorja spada v kategorijo „vino“.

V okviru spremembe je bilo posodobljenih več oddelkov enotnega dokumenta:

— Posebni enološki postopki – obogatitev: za belo vino z ostankom sladkorja je bil dodan opis metode obogatitve.

— Opis vin: dodan je bil opis belega vina z ostankom sladkorja.

— Največji donosi: za bela vina z ostankom sladkorja so bili dodani največji donosi.

— Dodatni pogoji.

2. *Delež odmrlih in manjkajočih trsov ter druge zahteve v zvezi s pridelovanjem*

V specifikacijo je bilo dodano pravilo, da je odmrle trse prepovedano shranjevati na parcelah ter jih je treba z njih odstraniti.

Dodano je bilo tudi naslednje:

— prepoved kemičnega zatiranja plevela,

— zahteva glede zatravitve,

— obveznost izvajalcev, da izračunajo svoj indeks pogostosti uporabe fitofarmacevtskih sredstev.

Namen teh sprememb je izpolniti pričakovanja javnosti in omejiti vpliv proizvodnih vložkov na biotsko raznovrstnost.

Te spremembe ne vplivajo na enotni dokument.

3. *Prehodni ukrepi*

Prehodni ukrepi so prenehali veljati leta 2020 in so bili zato črtani iz specifikacije.

Ta sprememba ne vpliva na enotni dokument.

4. *Označevanje*

Skupina proizvajalcev predlaga, da se v specifikacijo doda naslednja določba:

Od letnika 2026 dalje morajo biti na etiketah vin navedena skupna identifikacijska označba, določena v statutu vinogradniškega združenja za vina „Graves“, ki je na voljo vsem izvajalcem.

Skupina proizvajalcev meni, da bo z jasnejšo opredelitvijo označbe pripomogla k izboljšanju prepoznavnosti proizvodov, zaščiti ugleda imena in usmerjanju potrošnikov pri nakupu.

Zato želi skupina uvesti enotna pravila o označevanje za vina z označbo „Graves“ in predpisati uporabo statuta, ki določa obvezno skupno identifikacijsko označbo. Z identifikacijsko označbo se bo omogočila nemotena izvedba komunikacijskih in promocijskih kampanj, ki bodo zajemale vse proizvode.

Poleg tega je zdaj večja geografska enota „Vin de Bordeaux“ ali „Grand Vin de Bordeaux“, kot je običajno za regijo.

Oddelek Dodatni pogoji v enotnem dokumentu je bil ustrezno spremenjen.

5. *Črtanje datuma dajanja v promet med odobrenimi skladišči*

Datum dajanja vin v promet med odobrenimi skladišči je bil črtan, da se omogoči pretok vin med vsemi izvajalci na območju.

Sprememba ne vpliva na enotni dokument.

6. *Nadzorni organ*

Besedilo z informacijami o nadzornem organu je bilo preoblikovano zaradi uskladitve z besedilom, ki se pojavlja v drugih specifikacijah proizvodov. Gre zgolj za redakcijsko spremembo.

Kontaktni podatki o nacionalnem inštitutu za poreklo in kakovost (Institut national de l'origine et de la qualité – INAO) so posodobljeni.

Sprememba ne vpliva na enotni dokument.

ENOTNI DOKUMENT

1. **Ime**

„Graves“

2. **Vrsta geografske označbe**

ZOP – zaščitena označba porekla

3. **Kategorije proizvodov vinske trte**

1. Vino

3.1 *Oznaka kombinirane nomenklature*

— 22 – PIJAČE, ALKOHOLNE TEKOČINE IN KIS

2204 – Vino iz svežega grozdja, vključno ojačena vina; grozdni mošt, razen tistega iz tarifne številke 2009;

4. **Opis vin**

1. *Mirno rdeče vino*

Rdeča vina izhajajo iz uravnoteženega trsnega izbora, pri katerem sorta cabernet sauvignon N daje arome in strukturo, sorta merlot N dišeč vonj in mehkobo, dopolnjujejo pa ju sorte cabernet franc N, petit-verdot N, malbec N in carmenère N. Mlade sorte pogosto razvijejo arome rdečega jagodičja z začimbnimi in praženimi notami. Ta elegantna, strukturirana, fina in aromatična vina se harmonično starajo, kar lahko cvetici da rahlo aromo po dimu. Glede na letnik vina in njegovo poreklo svoj vrhunec dosežejo po petih do desetih letih. Najmanjši volumenski delež naravnega alkohola je 11 %; po obogatitvi je volumenski delež skupnega alkohola 13,5 %. Za rdeča vina je obvezna jabolčno-mlečna kislinska fermentacija. Vsebnost jabolčne kisline ne presega 0,30 grama na liter. Vsebnost fermentiranega sladkorja ne presega treh gramov na liter.

Druge analitske lastnosti rdečih vin ustrezajo mejnim vrednostim, določenim v zakonodaji EU.

Splošne analitske lastnosti

— Največji delež skupnega alkohola (v vol. %) —

— Najmanjši delež dejanskega alkohola (v vol. %) —

— Najnižja vsebnost skupnih kislin (v miliekvivalentih na liter)

— Najvišja vsebnost hlapnih kislin (v miliekvivalentih na liter) —

— Najvišja vsebnost skupnega žveplovega dioksida (v miligramih na liter) —

2. *Mirno suho belo vino*

Bela vina so elegantna in bujna. Pridobivajo se iz sorte sémillon B ter običajno razvijejo cvetne note in naravno oljno teksturo, kar lahko včasih spremlja svežina. Če se združijo s sorto sauvignon B, ki prinaša živahnost in izrazitost, in sorto muscadelle B, ki prinaša rahlo muškatne note, imajo ta vina pogosto cvetne arome in arome agrumov, ki jih lahko spremljajo eksotične ali mentolne note. Včasih zorenje poteka v sodih, da vina po nekaj letih staranja postanejo bogata in kompleksna. Najmanjši volumenski delež naravnega alkohola je 10,5 %; po obogatitvi je volumenski delež skupnega alkohola 13 %. Vsebnost fermentiranega sladkorja ne presega štirih gramov na liter.

Druge analitske lastnosti suhih belih vin ustrezajo mejnim vrednostim, določenim v zakonodaji EU.

Splošne analitske lastnosti

— Največji delež skupnega alkohola (v vol. %) —

— Najmanjši delež dejanskega alkohola (v vol. %) —

— Najnižja vsebnost skupnih kislin (v miliekvivalentih na liter)

— Najvišja vsebnost hlapnih kislin (v miliekvivalentih na liter) 13,27

— Najvišja vsebnost skupnega žveplovega dioksida (v miligramih na liter) —

3. *Belo vino z ostankom sladkorja*

Belo vino z ostankom sladkorja se prideluje iz grozdja, ki se trga prezrelo in ročno s postopno trgatvijo, predvsem sorte sémillon B. Ta sorta daje zaokrožena, bogato polna vina zlate barve z aromo kandiranega sadja; ta sorta se lahko zvrša s sorto sauvignon B, kar prinaša svežino. Čeprav so primerna za nekaj let staranja, se lahko uživajo tudi mlada. Najmanjši volumenski delež naravnega alkohola je 13,5 %; najmanjši volumenski delež dejanskega alkohola je 12 %. Po obogatitvi vsebnost fermentirnih sladkorjev ne presega 34 gramov na liter.

Druge analitske lastnosti belih vin z ostankom sladkorja ustrezajo mejnim vrednostim, določenim v zakonodaji EU.

Splošne analitske lastnosti

— Največji delež skupnega alkohola (v vol. %) —

— Najmanjši delež dejanskega alkohola (v vol. %) —

— Najnižja vsebnost skupnih kislin —

— Najvišja vsebnost hlapnih kislin (v miliekvivalentih na liter) 25

— Najvišja vsebnost skupnega žveplovega dioksida (v miligramih na liter) —

5. **Enološki postopki**

5.1 *Posebni enološki postopki*

1. Gostota zasaditve in razdalja

Pridelovalna praksa

Najmanjša gostota zasaditve vinske trte je 5 000 trsov na hektar. Razdalja med vrstami ne sme biti večja od dveh metrov, razmik med trsi v isti vrsti pa ne sme biti manjši od 0,80 metra.

2. Pravila rezi vinske trte

Pridelovalna praksa

Rez vinske trte se izvede najpozneje na stopnji razvitih listov (fenofaza 9 po Lorenzu). Trsi se obrezujejo z naslednjima vrstama rezi z največ dvanajst očesi na trs:

— kratko (rezniki) ali dolgo (šparoni),

— kratko (dva kordona) ali pahljačasto (štirje kraki).

3. Namakanje

Pridelovalna praksa

Pri pridelavi rdečih in suhih belih vin je namakanje v rastni dobi vinske trte dovoljeno samo ob dolgotrajni suši, ki ovira ustrezni fiziološki razvoj vinske trte in pravilno zorenje grozdja.

4. Obogatitev

Posebni enološki postopki

Tehnike obogatitve z rektifikacijo so dovoljene za rdeča vina do koncentracije 15 %.

Volumenski delež skupnega alkohola pri rdečih vinih po obogatitvi ne presega 13,5 %.

Volumenski delež skupnega alkohola pri belih vinih po obogatitvi ne presega 13 %.

Bela vina z ostankom sladkorja se lahko obogatijo z rektificiranim zgoščenim grozdnim moštom ali dosladkanjem, vendar njihov volumenski delež skupnega alkohola po obogatitvi ne sme presegati 15 %. Obogatitev z delno koncentracijo mošta za uporabo pri pridelavi vina je dovoljena ob upoštevanju 10-odstotne mejne koncentracije za količine, obogatene s to metodo, kar omogoča povečanje volumenskega deleža skupnega alkohola na 19 %.

5.2 *Največji donosi*

1. rdeče vino

65 hektolitrov na hektar

2. belo vino

68 hektolitrov na hektar

3. belo vino z ostankom sladkorja

48 hektolitrov na hektar

6. **Razmejeno geografsko območje**

Trgatev ter proizvodnja, obdelava in staranje vina na podlagi uradnega geografskega kodeksa z dne 26. februarja 2020 potekajo na ozemlju naslednjih občin departmaja Gironde: Arbanats, Ayguemorte-les-Graves, Beautiran, Bègles, La Brède, Budos, Cabanac-et-Villagrains, Cadaujac, Canéjan, Castres-Gironde, Cérons, Cestas, Eysines, Gradignan, Guillos, Le Haillan, Illats, Isle-Saint-Georges, Landiras, Langon, Léogeats, Léognan, Martillac, Mazères, Mérignac, Pessac, Podensac, Portets, Pujols-sur-Ciron, Roaillan, Saint-Médard-d'Eyrans, Saint-Michel-de-Rieufret, Saint-Morillon, Saint-Pardon-de-Conques, Saint-Pierre-de-Mons, Saint-Selve, Saucats, Talence, Toulenne, Villenave-d'Ornon in Virelade ter na delu ozemlja občine Coimières, ki ustreza delu A (Herrères) prvega načrta (pregledanega leta 1934) zemljiškega katastra, certificiranega kot skladnega z digitaliziranimi katastrskimi načrti (Plan Minute de Conservation) z dne 5. novembra 2010.

7. **Glavne sorte vinske trte**

Cabernet franc N

Cabernet-sauvignon N

Carménère N

Cot N – malbec

Merlot N

Muscadelle B

Petit verdot N

Sauvignon B – sauvignon blanc

Sauvignon gris G – fié gris

Sémillon B

8. **Opis povezave**

Geografsko območje zaščitene označbe porekla „Graves“ zajema pas širine približno deset kilometrov na levem bregu Garone od severa Bordeauxa do jugovzhoda Langona.

Kot v francoščini pove ime označbe, ozemlje „Graves“ sestavljajo prodniki, kamenčki, večji in manjši gramoz, pesek, pomešan z meljem in glino, ki se nalaga na apnenčasta tla, običajno pa na čisti pesek, *alios* (peščenjak, bogat z železom) ali glinasta tla. Zajema 43 občin departmaja Gironde.

Geološka zgodovina tal na tem območju je dolga in zapletena ter tesno povezana z nastankom Garone, spremembami njene struge in zaporednimi poledenitvami v kvartarju. Skozi ta obdobja so pirenejski ledeniki erodirali svoje doline in pripravili kamenite zaloge, ki so jih reke pozneje naplavile do bordojske regije. Te zaporedne naplavine so vidne samo še v obliki gramoznih nanosov vseh velikosti in vrst.

Tla, ki so se izoblikovala od takrat, so bogata z gramozom in prodniki ter zato zelo prepustna. To niso edina tla, značilna za vino „Graves“, vendar so temelj in podoba njegove odličnosti. Nagib tal z odtekanjem vode omogoča odlično sušenje površja. K tej drenaži pripomore tudi hidrografsko omrežje številnih manjših pritokov Garone. Tla torej omogočajo natančno oskrbovanje vinske trte z vodo.

Za to vinogradniško območje je značilno posebno, ugodno podnebje, saj je na zahodu pred slabim vremenom zaščiteno z borovim gozdom, ki ima pomembno vlogo pri termoregulaciji, zaradi bližine Garone je z naravnim prezračevanjem zaščiteno pred preveliko vročino in vlažnostjo, zmerni oceanski vpliv pa blaži spomladansko pozebo. Vinogradniška pokrajina na tem območju je torej umeščena med reko in borovce s položnimi pobočji ter svetlimi in gladkimi kamenčki, ki odsevajo svetlobo na grozdje.

Vinogradniški postopki, ki so še vedno v uporabi, izvirajo ravno s tega območja z najboljšimi rdečimi in belimi vini v bordojski regiji. Sorte vinske trte, ki se gojijo v oceanskem podnebju, je bilo od 17. in 18. stoletja treba opirati s koli, nato pa so se razširile brajde in natančno obrezovanje v vzgojne oblike, ki so omogočile dobro porazdeljeno trgatev ter zadostne površine za fotosintezo listja in optimalno zrelost grozdja.

Po praksah iz odloka z dne 4. marca 1937, s katerim je bila uvedena kontrolirana označba porekla „Graves“, razmejeno območje za trgatev zajema parcele, za katere je značilno naravno izsuševanje zaradi kakovosti drenaže ali lege na gričih ali pobočjih. V to območje niso vključene geografske ali topografske lokacije, na katerih se zaradi oddaljenosti od Garone ali obdanosti z gozdom (ki blokira pretok hladnih zračnih mas) pojavlja spomladanska pozeba.

Natančna razmejitev parcel omogoča optimalni razvoj lokalnih sort vinske trte, ki so bile v preteklosti izbrane zaradi obstojnosti in primernosti za staranje, saj se iz njih proizvedena vina prevažajo na dolgih razdaljah.

Čeprav kamenita, vroča in slabo rodovitna tla pomenijo naravno omejitev za proizvodnjo rdečega vina z označbo, vseeno omogočajo optimalno zrelost sort cabernet-sauvignon N in merlot, k čemur pripomore tudi termoregulacija zaradi bližine reke Garone. Vina, proizvedena v takih razmerah, so dobro strukturirana ter ustrezno zorena in starana, preden se dajo na potrošniške trge.

Bolj peščena tla in tla z glinasto matično podlago pa so ugodnejša za proizvodnjo belega vina z označbo, v glavnem pridobljenega iz sort sauvignon B in sémillon B, ki s svojo prefinjenostjo ter cvetnimi in sadnimi aromami vinu dajeta svežino.

Minimalna gostota zasaditve je večja, da se pri trgatvi pridobi zadostna količina grozdja, vendar brez preobremenitve trsov, kar je predpogoj za doseganje optimalne koncentracije in zrelosti grozdja.

Zaradi bližine bordojskega pristanišča, v katerem se je skozi čas razvila živahna mednarodna trgovina s temi vini, in edinstvenih geopedoloških razmer je kontrolirana označba porekla „Graves“ postala prepoznavna po vsem svetu.

9. **Bistveni dodatni pogoji (pakiranje, označevanje, ostale zahteve)**

***Območje v neposredni bližini***

Pravni okvir:

nacionalna zakonodaja

Vrsta dodatnega pogoja:

izjema pri proizvodnji na razmejenem geografskem območju

Opis pogoja:

Območje v neposredni bližini, opredeljeno z izjemo za proizvodnjo, obdelavo in staranje vin, na podlagi uradnega geografskega kodeksa z dne 26. februarja 2020 obsega ozemlje naslednjih občin departmaja Gironde: Barsac, Béguey, Bieujac, Bommes, Cadillac, Fargues, Langoiran, Loupiac, Le Pian-sur-Garonne, Preignac, Rions, Saint-Loubert, Saint-Maixant, Saint-Pierre-d'Aurillac, Sainte-Croix-du-Mont, Sauternes ter del občine Castets et Castillon, ki ustreza ozemlju nekdanje občine Castets-en-Dorthe pred združitvijo z občino Castillon-de-Castets 1. januarja 2017.

***Večja geografska enota***

Pravni okvir:

nacionalna zakonodaja

Vrsta dodatnega pogoja:

dodatne določbe o označevanju

Opis pogoja:

pri označevanju vin s kontrolirano označbo porekla se lahko navede večja geografska enota „Vin de Bordeaux“ ali „Grand Vin de Bordeaux“.

Velikost črk za navedbo večje geografske enote niti po višini niti po širini ne presega dveh tretjin velikosti črk, ki sestavljajo ime kontrolirane označbe porekla.

***Navedba vsebnosti sladkorja***

Pravni okvir:

nacionalna zakonodaja

Vrsta dodatnega pogoja:

dodatne določbe o označevanju

Opis pogoja:

na etiketah belih vin mora biti navedena vsebnost fermentiranega sladkorja (glukoze in fruktoze) v skladu z zakonodajo EU.

***Skupna identifikacijska označba***

Pravni okvir:

nacionalna zakonodaja

Vrsta dodatnega pogoja:

dodatne določbe o označevanju

Opis pogoja:

Od letnika 2026 dalje morajo biti na etiketah vin navedena skupna identifikacijska označba, določena v statutu vinogradniškega združenja za vina „Graves“, ki je na voljo vsem izvajalcem.

**Povezava na specifikacijo proizvoda**

https://info.agriculture.gouv.fr/boagri/document_administratif-9297c0a9-87a6-466b-ad0e-c7d12f75277d